

ЈОШ ЈЕДАНПУТ СА ЕРОМ

(Понављања)

(Текстови које овде доносим јесу понављања већ коришћених фрагмената. Пренети су овамо из мојих књига *Сџрах од емиратије*, *Ера и Кафана*, пошто су прилагођени променама реалија – смрћу Ере Миливојевића, 17. 3. 2021. Промењени фрагменти прилагођени су новом контексту. Читалац је свестан нових предиспозиција. У новом контексту фрагменти нису више оно што су били.)

1.

Седео сам у удобној наслоњачи. Лицем окренут ка широком прозору и живописном понору преда мном... Телефон је зазвонио баш кад сам се погледом зауставио на жицама далековода. Слушалица у мојој руци подсетила је, за тренутак, на супену кашику. Представио сам се. Чуло се: „Миливојевић!“ „Миливојевић?“, рекох. „Да, Миливојевић!“, гласио је разговетан и уверљив одговор. И одмах сам то презиме у себи преиначио у кратко и јасно „Ера“... Пред склопљеним очима јавиле су се живе слике: Ера и ја на коњима. Ерин коњ је бео. Мој је смеђ. Мој коњ је женка. Ерин је мужјак. Ерин коњ равномерно каска. Мој поиграва. А ту и тамо се и пропне. Те ја коленима стежем тело животиње. Борим се да не изгубим равнотежу. За то време ми Ера равномерним гласом прича. Слушам: – Узмимо, на пример, балет *Лабудово језеро* (Петра Иљича Чајковског) изведен ових дана у *Народном џозоришћу* (*представу балетској ансамбла Бољшој џеатра* *ледали смо из ложе на првом сџрашћу*, *Ивана Кнежевић*, *Сџефан Борош*, *Косџа Лучић*, *Владимир Јовановић*, *Жарко Радаковић* и *Ера Миливојевић*). У неким поставкама тог велелепног дела све је било на свом месту, зар не? Посебице смо били очарани приказаном гипкошћу и покретљивошћу лабудова. Није ли један од њих у сваком тренутку могао да се и четвороструко вине високо? Лако се кретао. Видело се то добро... Међутим, морам да ти кажем, да ми је постало јасно: у тим нашим оскудним условима, руском балетану ипак није све било тек тако изводљиво. Зашто? Па, једноставно нису то исте околности, не оне у којима је формиран, на које је навикао. Тај лабуд нема за своје скокове овде довољно простора. При покушају да у скоку учини више, забио би се, ту код нас, на нашој тесној сцени, у зид... Знаш, пада ми на памет, извесни... не могу сада да му се сетим имена, чудан тип, обичавао је мачкама да завлачи штапове у задњицу. А имао је бабу која је доживела своју сто и трећу годину. И јесте она пролазила кроз многа искушења. На пример, била је, својевремено, у Тирани, и провела је тамо неколико дивних дана. Али, после, већ у возу, враћајући се кући, осетила је вртоглавицу. По повратку су је на станици одмах преузели станични носачи. Баба је тада издахнула. Сасвим изненада. Умрла је у својој сто и трећој години живота. На железничкој

станици у Ужицу. Бре, човече. Био је то срчани удар. Баба није умрла природном смрћу. Јер то је био инфаркт. Јеботе. А могла је да живи и дуже... Е, тај тип о коме ти говорим, био је заправо њен унук, и, како рекох, прилично настран. Ћелав. Потпуно ћелав, без иједне длацице. Мислим да није био матор. Године су у њега биле неодредиве. Можда су му неразумни поступци и имали оправдања... Да, на плажи је с обале скакао купачима на главу... А што се тиче оних носача, ево шта се једанпут догодило: са још тројицом, дакле њих четворица, из зајебанције, бацали су из носилке у ваздух петога, дочекивали га поново на носилку, али, јеботе, после неколико таквих бацања искриви ти баш он, тај ћелави, ручку, те онај пети (летећи) падне на бетон и разбије се као бундева... Знаш, он, тај тип, заиста је био чудан... Али, долијао је, долијао је, мајку ли му његову. Знаш ли како? Ево како: свакодневно је тренирао гимнастику, увежбавао је салто. И, једанпут, тако, узео је залет, окренуо се у ваздуху. Међутим, доскочио је неколико сантиметара испред зида. И? ... Ето, видиш, драги мој. Ради се ту о поменутом проблему недостатка простора... Због недостатка простора лабуд једноставно није у стању да начини четвороструки скок, него само двоструки!

У том телефонском разговору Ера ми је, такође, поставио неколико питања: „како си?“, „када си последњи пут јео пасуљ?“, „јеси ли читао данашње новине?“, „колико кошта трака за мини-касетофон?“, „шта је са Костом Лучићем?“, „зашто?“, „заиста?“, „када?“, „ма немој?“, „јеси ли сигуран?“

2.

И мој следећи сусрет с Ером десио се после телефонског разговора. Посетио сам га у његовом стану. Као и о свим мојим претходним (али и потоњим) посетама Ери, и сада се све одвијало као у позоришној представи, у којој смо обојица деловали и као протагонисти, и као аутори, и као публика. Представа се одвијала најпре у уводном сигнализационом потоњем збивању у склопу „радње“ у којој је требало да буде речи о „нама“. Без патетике смо „публику“ (нас саме) упознавали са јунацима повести (нама самима). Протагонисти су ту деловали и као музички састав („квартет“) који музицира сложно, и као хор, али и тако што један од музичара наступа у солистичкој деоници, праћен, дискретно, осталима. И увек се зна ко је „шеф“ тог ансамбла. Ера лично! Наједанпут сам се присетио једне његове изјаве давне 1973. године. Припремали смо перформанс *Лабудово језеро*, изведен, онда, у априлу 1974, у галерији Културног центра у палати *Албанија* у Београду. Становали смо тих дана у једном стану у кући број један-а (1а) у улици тада званој „Лоле Рибара“. Припреме нашег перформанса одвијале су се у учесталим разговорима. Седели смо у соби, распоређени „на својим местима“ изабраним по сопственој жељи. Ера је увек био на средини собе. Одатле се премештао у углове. Онда се враћао нечему на средини просторије. Или је ту припремао вечеру. Или је слагао веш у рафове регала. Или је седео у фотељи и у свешчицу уцртавао скице мизансцена будуће представе. Све време је с грамофона био емитован снимак музике балета *Лабудово језеро*, Петра Иљича Чајковског. Ћутали смо и слушали музику. Пажљиво, или узгред (радећи нешто друго). Коста (Коста Лучић) лежао је на поду, на леђима, склопљених очију. Био је „надуван“. Тиме је „сузио“ поље чулног опажања

усредсредивши га на Слушање. Пребројавао је тактове музичког тока. У једном углу собе смо Влаја (Владимир Јовановић) и ја играли шах. Повлачили смо фигуре у скоковима балетана замишљаних на отвореној сцени. Па слушали смо балетску музику. Шаховске потезе смо припремали у мислима при кретању (балетским корацама). Дакле, увек у такту музике. Не зато што је (такође) био „надуван“, „силазио“ је Влаја, с времена на време, фигурама са шаховске табле на паркет. Ја сам пак својим скакачем, не само зато што сам („такође“) био надуван, прешао на тепих у другој соби. У једном тренутку сам отишао у купатило. Седео сам тамо на клозетској шољи и гледао у „биде“, дивећи се његовим облицима. Разуме се да сам тада мислио на Марсела Дишана. И баш захваљујући музици, која се у међувремену понављала четврти пут, осетио сам близину тог одавно не више живог уметника. И све то време је Мелита (Бајчевић) ћутала и гледала преда се. Седећи на тепиху у положају познатом у медитацији као „лотос“. Ћутала је, дакле. Није се помицала. И нико од присутних није ни у једном тренутку помислио „жена“. Нити је ико у неком тренутку порекао њену „женственост“. Била је међу нама као „муза“. Или само „вила“. Или само „анђео“. Значи, нико је никада није дотакао. Пољубио. Свукао. Нико никада није спустио руку на њено раме. И сво то време је Јуса (Милорад Јусуфовић), седећи за столом, решавао укрштене речи. Миша Гавриловић је свијао „џоинте“. Повремено би у собу ушла Ивана (Кнежевић): села је поред Јусе, и била је једина која није обраћала пажњу на музику (Петра Иљича Чајковског). Стефан Борота, који у завршном извођењу представе није учествовао, не само да је са нама, протагонистима, помно слушао *Лабугово језеро*, него је и те како креативно суделовао у припремним разговорима. Износио је предлоге, кориговао наше ставове, подстицао нас. И Марина (Абрамовић), која се неколико пута појавила на нашим слушачким сеансама, седела је у фотељи (прекрштених ногу, дакако) као да је била стални члан „Ерине екипе“ (Термин Нене Баљковић, употребљен у једном разговору о раду Ере Миливојевића седамдесетих година, вођеном у кући Ингрид и Жике Дацић у Тибингену у Немачкој). „Радићемо свако појединачно, а сви заједно, у спреси, садејствујући, по мојим упутствима, предлозима, али индивидуално, ослобођено, свако у могућности да себе изрази у потпуности“, рекао је Ера тада, 1973, за време слушања, по седми пут заредом, музике за балет *Лабугово језеро* Петра Иљича Чајковског.

3.

И опет сам позвао телефоном Еру Миливојевића.

И данас је током разговора деловао као да сам га управо пробудио.

Зашто сам га, док сам му причао о Митку Гочеву, замишљао у тренутку прања зуба? Ера је, међутим, уместо да забрбоће и водом испере калодонт у устима, предложио, гласом „као да говорим с Марса“, да се одмах нађемо.

Био сам узрујан, али и растројен. (Претходно сам примио вест о Митковој смрти.)

Одмотавао сам гајтан телефона изувијан око своје леве ноге; сећао сам се реакције Зорана Хамовића на мој „наративни однос“ према Марини Абрамовић: „Зар њу да проглашавају за секс-симбол епохе?“ Ера је током разговора нагло одврнуо славину изнад судопере у кухињи; вода је потекла под пуним притиском, одјекнувши као

експлозија бомбе у телевизијском филму. Тек када се звук протицања воде кроз цеви преобратио у дубокотонско брујање оргуља у цркви, Ера је опет заврнуо славину. Седео сам у наслоњачи и зурio у укључен телевизор. Замишљао сам себе у главној улози у филму који је управо био на програму. Наједанпут је Ера почео да кија. Ја сам се накашљао. Када сам споменуо инцидент на фудбалској утакмици у Ђенови, Ера је опсовао. Испричао је епизоду о посети сестри свог пријатеља на Флориди. Да сам у том тренутку могао да изађем на терасу Ериног стана, рекао бих: „Ено, Београд!“ Баш да бисмо наставили разговор о свим неспоразумима тих година, предложио сам Ери да се „одмах“ нађемо. „Тако је и било“: за непун сат, довезао сам се таксијем у Улицу цара Уроша на Дорђолу. Таксиста ми је успут причао о недаћама путника с таксистима. „Један таксиста је силовао путницу“, рекао је. „Станите, молим вас, овде“, рекао сам испред зграде „број 48“.

Била је јесен. Листови стабала кестена у дрвореду дуж улице беху у „свим могућим“ тоновима Жуте. Иако сам најчешће видео боју рђе, није она уочавана објективно, али била је доминантна. Постојала је равноправно поред свих осталих боја, а зашто сам у једном тренутку уочавао баш боју рђе, то је била „моја ствар“. Да сам у том тренутку разговарао са Отмаром Конценом (Ottmar Contzen), вероватно би он такво моје опажање протумачио ремећењем моје навике да листове увек видим зелене. Али ја се у овом тренутку нисам налазио на сеанси своје психотерапије, коју је водио мој психотерапеут Отмар, него бејаш у самом средишту своје приповести. Примицао сам се месту радње своје повести, кући у којој је становао јунак моје повести, Ера Миливојевић. Дакле, разлог мога уочавања превасходно жуте боје на усахлим, ту и тамо већ смежураним листовима кестена у дрвореду дуж Улице цара Уроша на Дорђолу био је „наративне природе“. Тражила је то повест коју сам приповедао. Дакле, део повести морала је да буде, онда, и мачка која је „изронила“ испод једног возила паркираног на ивичњаку коловоза улице, већ и зато што сам одмах уочио жуто-црвене пруге на њеном крзну. Кретала се споро и меко. Не само као јунак ове повести. Када је, у осврту за псом вођеним на ланцу тротоаром на супротној страни улице, окренула главу тако да је истовремено могла да види и мене на „овој страни“ и пса на „оној страни“ улице, присетио сам се уметника Браце Димитријевића и његовог „мачкастог“ кретања травњаком у дворишту куће Жике Дацића, пре више деценија у месту Тибинген, поприштем снимања једног телевизијског филма. И тамо је неко нагло био одврнуо славину, јер тако је тражила „филмска прича“. Чак је неко маљем пробио зид на улазу у гаражу. Не морам ни да кажем сада да је у тој филмској причи Јулије Книфер нагло изашао из гараже и викнуо: „Пије ми се, премда нисам жедан!“ Речи надаље, које су изговорили јунаци филма, ни и у једном тренутку нису прешле у свађу, како су то, иначе, налагала правила драматичног филмског приповедања, него беху изговоране равномерно, одмерено и тихо, као нека врста филозофског дијалога. Све време, током тог готово нестварног „дискурса“, осећало се присуство приповедача. Брацо се, у џемперу с тиграстом шаром, кретао двориштем споро, као мачка, или тигар, леопард, или гепард. Гледалац филма се осећао као да се налази у зоолошком врту. Баш тако сам се и ја, приповедач и читалац у овој, својој, повести (неког другог ту и није било) осећао наспрам те мачке која се, гледајући истовремено на обе стране улице, кретала

споро, бивајући између две различите приче, оне у којој је доминирао пас који је баш зато био вођен на ланцу, и оне у којој сам доминирао ја, баш зато добро расположен. Видео сам, а то тако сам и хтео, како се мачка креће између зла и добра, трагедије и комедије, сна и јаве, историје и фикције, између реалности и уметности. „Тако и треба да буде“, рекао сам сâм себи, јер у том тренутку развоја ове повести никога другог „ту“ и није било.

До обрта у „развоју радње ове повести“ дошло је у стану Ере Миливојевића.

Ако сам у посету Ери, описаној у мојој књизи *Ера*, дошао с Нином и Милојем, у повести коју пишем „овде“ и „сада“ стигао сам сâм. Ако смо у књизи *Ера* Нина, Милоје и ја (Жарко), пошто смо изашли из лифта на одморишту на петом спрату, и испели се степеницама до стана у поткровљу, наишли на затворена врата иза којих се нико, и поред нашег куцања и лупања, није оглашавао, „овде“, у „овој повести“, Ера ме је дочекао већ на излазу из лифта. И не само што су врата на улазу у (његов) стан била широм отворена него смо унутра крочили Ера и ја заједно, баш као да смо обојица били жељно очекивани „драги гости“. Ера је и заиста био одевен у капут, као да је управо стигао с „далека пута“. И насмејао се на улазу у (свој) стан, као да и није био његов. И као да је своје лику у огледалу на зиду између улаза у купатило, на једној, и кухињске нише, на другој страни, отпоздравио као да је „тај“ у огледалу наш љубазни домаћин. И да ли ми се учинило да је Ера у огледалу, за разлику од Ере поред мене, испред огледала, имао на себи црвену кошуљу? Дакле, скинули смо капуте, бацили их преко кревета и одмах се раскомотили у соби у којој се опет отворио онај „Ерин свет“ описан у књизи *Ера*. Био је то мали-велики космос, савршен, уједно бескрајан, уједно најчвршће структурисан, уједно прозачан, и имао је своју дубину, био је обојен, уједно засенчен, а то му је само увишестручавало димензије, те се и ширио и сужавао, истискујући из себе свако „страно тело“, уједно упијајући у себе све њему „припадно“. Не само што сам сместа био увучен у део тога свемира него сам се осећао и вишеструко поједностављеним. Гледајући се у огледалу, доживео сам себе и као мало дете у тренутку оног „историјског“ открића и истраживања силе теже и бацања на тле свега чега се домогло. Онда сам, попут мајмуна, опонашао гримасе присутних у соби, дакле, Ере поред мене и Ере у огледалу, који су ми необично личили један на другог, а, понављајући њихове кретње, па и изговорене речи, осећао сам се баш као и они – „одлично“. „Шта ћете да попијете?“, упитао је Ера из огледала, пошто је изашао одатле и упутио се у правцу кухињске нише. „Дај једну ракију“, рекао је Ера изван огледала. „Да, може ракија“, рекао сам ја. И Ера-из-огледала је одмах отворио креденац у кухињској ниши и за тили час извадио боцу бајинобаштанске клековаче (ББ) и још брже насуо у чашице, такође извађене одатле, свакоме по једно пиће. „Е па живели (!)“ и „добро ми дошли (!)“, наздравио је Ера-из-огледала. „Жив био, и увек нас овако домаћински дочекивао“, наздравио је Ера-изван-огледала. „Живели, драги пријатељи“, наздравих ја и испих мирисну текућину наглим забацивањем главе. И само што ми се ракија разлила капиларима узаврелог крвотока, осетих наједанпут и глад. И пре него што сам стигао да помислим било шта одређено, Ера-из-огледала је већ поставио питање „јесмо ли гладни (?)“. И пре било каквог одговора, већ је он из фиоке ормара извадио три предмета: три пице (pizza) од пластичне масе; заправо, „праве“ пице, али залирене провидном пластиком;

деловале су као имитати пица. И свако „јело“ положио је на тепих на патосу; тепих се указао као најлепши столњак; патос као најраскошнија трпеза. И поседали смо нас двојица, Ера-изван-огледала и ја, за трпезу. И отрчао је Ера-из-огледала до кухињске нише и одатле донео есцајг и тањире; виљушке и ножеве је вешто поставио поред тањира, руковођен правилима бонтона: виљушке лево, а ножеве десно од тањира. И „бацајући“ на тањире „пластичне пице“, изговорио је озарено, уједно гледајући нас испитивачки: „*џица свашџара*“ и „овога пута ми је збиља успела“. И већ смо сва тројица седели за „трпезом“ на патосу и „јели најукуснију пицу на свету“ (рекао сам), мљацкајући, облизујући се, цокћући, опаљујући есцајгом о тањире, подврискујући од задовољства, испуштајући гласове уживања („mmm“, „их, како је добро“, „eee“, „ух-ух“, и тако даље). И „то су те ситуације када не знаш да ли сањаш или вечераш“, рекао је Ера-из-огледала. „То су те ситуације када више не знаш да ли сањаш или вечераш“, рекао је Ера-изван-огледала. „Да, то су те ситуације када уопште више не знаш да ли вечераш или само сањаш“, рекао сам ја. Касније, током шетње обалом Дунава на Дорђолу, Ера ми је издиктирао рецепт *џице свашџаре*: „Пошто си замесио тесто, испеглао комаде теста у форму пице, набацаш одозго све што ти се нађе при руци: парчиће сланине, парадајза, паприке, лука, белог лука, сувог меса, те више зрна грашка, бибера, кукуруза, пшенице, па неколико таблета за смирење, и по потреби пилуле против главобоље, поспеш труње дувана, доста прашине, нанесеш и ситне разбијотке цигле, мало ЛСД-а, срчу разбијеног прозора, исецкане нокте, конфете, мало соли, неколико цветова марихуане, мало шафрана, мало сувог лишћа храста, неколико пикаваца, да како, довољно ренданог пармезана, и преко свега попрскаш капи акрилних боја: Жуту, Црвену, Плаву, јаркоЗелену и доста Беле, и све то залијеш течном провидном пластичном масом, и чекаш да се пластика осуши. Готове пице чувати у фиоци, с књи-гама, цртежима, старим фотографијама и украсним предметима. Пицу сваштару јести увек у друштву, уз добро суво црно вино. Разговарати за време обеда. И што гласније мљацкати.“

У шетњи обалом Дунава на Дорђолу, корачали смо споро и све време разговарали. Углавном је било речи о неслободи коју смо све време осећали. Најпре смо је доживљавали као одјек заједничке прошлости у време становања у Гајби у Улици Лоле Рибара. Потом је неслобода пренета сећањем у доба физичког раздвајања и одлажења „свако на своју страну“. Потом је то била неслобода као последица рата и распада државе. Онда се неслобода уоквирила краткотрајним заносом у, наводно, рађању слободе. Уследио је потом период уједначавања свега и све мањег разликовања вредности и, сходно таквом стању ствари, време све јачег осећања неслободе. Коначно и осећање спутаности у сваком покушају слободног изражавања које се, баш као и у периодима највеће репресије у диктатури, сводило на деловање у затвореном кругу. Док сам се ја спутаним осећао игнорисањем од стране јавности и званичних и незваничних организација које су, суочене с јавношћу, контролисале суочење с јавношћу, Ера је говорио о сваковрсној контроли од стране не само званичних и незваничних институција него и појединачних лица. „Најпре ме је једна институција позвала да учествујем у реализацији заједничког пројекта, а када сам се одазвао позиву, неко унутар организације је рекао: 'не, он ту нема шта да тражи'", рекао је Ера.

„Мени је пак било дозвољено да се огласим, да слободно кажем шта мислим, али чим бих рекао шта сам имао да кажем, нигде се на то није реаговало, тако да сам се осећао не само игнорисаним него и обманутим, заведеним на отворено показивање себе и веровање у слободу изражавања“, рекао сам ја.

„И бивајући тако отворен и искрен, показујући се наг, омогућавао си свакоме да ти се приближи и да проникне у тебе, зар не?“, рекао је Ера.

„И верујући у свеопшту слободу, и показујући се ‘какав си’, залудно си веровао у свеопште уважавање тога што си показивао“, рекао сам ја.

„И, мислећи да те сви поштују, ниси ни приметио да си из така био похаран“, рекао је Ера.

„Ниси ни приметио да ти је то што си отворено показао одмах било одузето“, рекао сам ја.

„Било ти је одузето баш то што си слободно показао; и одмах је било употребљено као да и није било твоје“, рекао је Ера.

„Рекао си, на пример, ‘Ено птице на струјном воду бандере’, а већ је сутрадан на насловној страни локалних дневних новина писало о нападу птица на жену која је испод једне бандере стајала испред телефонске говорнице чекајући да њен супруг оконча телефонски разговор с мајком у суседној држави“, рекао сам ја.

„Чак су објавили у новинама и фотографију птица у тренутку суновраћања са струјних водова на главу жене, зар не?“, рекао је Ера.

„И још су испод те слике исписали, дрско, наслов *Птице нападну*, као да то нису биле дословце твоје речи у тренутку обраћања жени која је баш у тренутку напада птица изашла из пекаре налетевши право на тебе“, рекао сам ја.

„Као да ниси ти био тај који је први јавно указао на могућност напада птица на човечанство, пошто си, ево, овде (*показује на слици брод и бандеру поред Дунава*) видео неколико врабаца на жицама, иако то није било логично, јер баш у том тренутку је најгласније затрубио брод пролазећи узводно Дунавом, зар не?“, рекао је Ера.

„И не само што није било логично да су птице остале непомичне на жици бандере него није било логично ни то трубљење јединог брода на реци, зар не?“, рекао сам ја.

„Ма јасно је било да су те пратили“, рекао је Ера.

„Јасно је било да си све време био посматран“, рекао сам ја.

„Контролисан је био сваки твој покрет“, рекао је Ера.

„Мотрило се на сваки твој миг“, рекао сам ја.

„Прислушкивана је свака твоја реч“, рекао је Ера.

„Бележено је све што си изговорио“, рекао је Ера.

„Био си фотографисан у свакој ситуацији“, рекао сам ја.

„И одмах, већ истог дана, исте седмице, истог месеца, исте године, преузимане су твоје речи, опажаји, осећања, мисли, доживљаји, као да и нису били твоји, и били су употребљавани у неке друге, ‘њихове’ сврхе“, рекао је Ера.

„Крали су твоје опажаје, осећања, мисли, доживљаје“, рекао сам ја.

„Отимали су их као да су били новчанице, златници, накит“, рекао је Ера.

„На пример, осврнуо си се за пролазницом на улици и добацио: 'Имате тако лепе очи', а већ је за истом пролазницом кренула багра напасника и сви су јој добацвали: 'Имаш одличну задњицу', 'Какве груди', 'Одмах бих те позвао на вечеру' и 'Да ниси ти она из Баба Вишњине улице?'“, рекао сам ја.

„На пример, однео си код фотографа дискове да се израде фотографије које си наснимио фото-апаратом током последње шетње обалом Дунава, ево, баш овде (*показује руком у правцу бандере поред сивазе дуж обале реке*), и већ сутрадан су на аутобусима истакнуте рекламне фотографије са истим мотивима које си и ти био усликао: бродови, зеленило, зграде, људи, птице, авиони и аутомобили“, рекао је Ера.

Иако током наше шетње обалом Дунава није на пешачкој стази било „ни живе душе“, све време смо разговарали шапатом. У тренутку пролажења поред једног паркираног возила махинално сам подигао крагну мантила, док је Ера брже-боље ставио преко очију наочаре за сунце (иако је било вече). А када је, ходајући нама у сусрет, прошла, водећи пса на ланцу, жена у мантилу подигнуте крагне, рекао сам, махинално, „добро вече“ (дакако, дрхтавим гласом), и већ у следећем тренутку сам био узнемирен помишљу да ће још вечерас, у касном телевизијском дневнику, водитељ почети своју емисију, дакако, мојим речима „добро вече“ („драги гледаоци“?).